

“Només volem la paritat nacional en l'estat que compartim”

Arben Xhaferi, de 53 anys, és un experiodista, llicenciat en filosofia i, des del 1993, líder del principal partit nacionalista dels albanomacedonis, el Partit Democràtic Albanès (PDA). Xhaferi és un orador impetuós, a pesar de patir el parkinson que confereix a la seua allocució una tonalitat dolorosa i greu.

Lluit analista, ell ha aconseguit el difícil exercici de mantenir un rumb moderat i negociador, sense perdre el domini sobre les principals reivindicacions nacionals del seu electorat. La notícia, del mes passat, sobre un acord firmat entre Xhaferi, en nom del seu partit, amb els líders polítics de la guerrilla, sota els auspicis d'un diplomàtic nord-americà i representant de l'OSCE, va causar un escàndol que, al capdavant, va acabar amb la retirada de l'esmentat diplomàtic.

Es molt arriscat pronunciar-se sobre l'actualitat a Macedònia, perquè ningú no manté una actitud ferma, a causa de factors interns i externs, diu Xhaferi. Sovint, opinions interessades enfosqueixen els perills reals i es tendeix a buscar solucions insostenibles.

—Com influirà en el desenvolupament de les relacions en Macedònia el fet que la policia i l'exèrcit hagen bombardejat i incendiat pobles i causat víctimes civils?

—L'actual Govern actua amb molta irresponsabilitat. Ho demostren els successos de Manastir, l'assassinat d'un dels nostres líders per una formació paramilitar, o indicis sobre l'armament de civils per part de la policia. És urgent recuperar el sentit comú, perquè el conflicte es pot estendre més enllà dels eventuais acords de pau, si no actuem amb una visió política de llarg termini.

—Què opina sobre l'afirmació que la insurrecció albanomacedònia és importada?

—Per la solidaritat entre albanesos d'un costat i un altre de la frontera, es pot donar el cas d'alguns individus que no siguem naturals del nostre estat, però els problemes que han conduït a

HAZIR BEKA

Arben Xhaferi encapçala el partit nacionalista dels albanomacedonis.

“La separació seria massa dolorosa com a solució acceptable”

aquesta reacció armada són definitivament els nostres. El Govern macedoni ha comès l'error històric de desoir la major part de les peticions formulades pels partits polítics albanomacedonis durant els deu últims anys.

—Tenint en compte la similitud de reivindicacions, no temen que els encasellen com a braç polític de la guerrilla?

—Aquest és el discurs recurrent i malintencionat de molts polítics eslavomacedonis. Tots saben que nosaltres defensem les nostres reivindicacions des de fa molts anys abans que aparega qualsevol acció armada. Les nostres exigències són decididament racionals i justificades i no persegueixen més que una paritat nacional dins de l'estat que compartim.

—La viabilitat d'un estat comú exigeix

una miqueta més que la pau. La convivència encara és factible?

—De moment, no necessitem amor, necessitem tolerància. Quant a una aproximació més rellevant, la situació encara no és irreversible, bé que exigeix un cert temps. Potser serà qüestió d'una generació sencera, i només ens queda esperar que el procés siga més ràpid del que puguem preveure ara.

—Què s'ha de fer amb la guerrilla, perquè no pose en perill el procés de pau?

—Fins avui, han demostrat una unitat i una organització que ens fa esperar que respectaran els compromisos que subscriuen. L'Acord de Prizren [entre els partits polítics i la guerrilla albanomacedònia] serveix justament per a allunyar el perill de qualsevol “Rambo” irreductible en el cas que arribàrem a algun *modus vivendi* amb els altres socis del Govern. No obstant això, cap acord polític és vàlid si no es té en compte també l'ELN. L'exigència d'alguns membres eslavomacedonis del Govern de proclamar els membres de l'ELN com a terroristes és maldestra i perillosa.

—Què pot oferir la comunitat albanomacedònia a l'estat Macedoni?

—La garantia total del respecte als interessos nacionals i espirituals eslavomacedonis. Cal recordar els conflictes amb els seus veïns, respecte al reconeixement de la seua identitat, bé cultural bé política. Som els únics que mai els hem negat la seua particularitat.

—Quina és la solució més pragmàtica i duradora: l'estat unitari o una separació entre les dues nacions?

—En l'Acord de Prizren ens hem compromès a descartar definitivament qualsevol proposta de divisió territorial de Macedònia.

—I si els eslavomacedonis no confien en la comunitat albanesa, i prefereixen la separació com a garantia de seguretat?

—Una possible separació seria massa dolorosa per a representar una solució acceptable. Estem en contra d'això.

Gani Jakupi